

สาเหตุพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

Causes of Aggressive Behaviors of the Students in the Educational Opportunity Extension

Schools under Buriram Educational Service Area Office 2

สกุณา ดาศรี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทิราณี จุฑาปะมา รองศาสตราจารย์มาลินี จุฑาปะมา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประคอง กาญจนการุณ

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บทคัดย่อ การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสาเหตุพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยมีขอบเขตของสาเหตุ 4 ด้าน คือ สาเหตุจากตัวนักเรียน สาเหตุจากสภาพทางครอบครัว สาเหตุจากสภาพในโรงเรียน และสาเหตุจากสภาพแวดล้อมทางสังคม จำแนกตามสถานภาพของบุคคล และขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 80 คน และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 332 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน แล้วทำการสุ่มแบ่งชั้นตามสัดส่วน แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มี 3 ลักษณะ เป็นแบบเลือกตอบ แบบมาตราส่วนประมาณค่า และแบบปลายเปิด ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม มีค่า 1.75 ขึ้นไป มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .9675 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Independent Samples t-test การวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เกี่ยวกับสาเหตุพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน จำแนกตามสถานภาพ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สาเหตุจากสภาพแวดล้อมทางสังคม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนสาเหตุจากสภาพทางครอบครัว สาเหตุจากสภาพในสถานศึกษา และสาเหตุจากตัวนักเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ
 2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เกี่ยวกับสาเหตุพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน จำแนกตามสถานภาพของบุคคล พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สาเหตุจากสภาพแวดล้อมทางสังคม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน
 3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เกี่ยวกับสาเหตุพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
 4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เกี่ยวกับสาเหตุพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน ปรากฏว่า มีความคิดเห็นจำนวนมากที่สุด คือ ผู้ปกครองขาดจิตสำนึก และความรับผิดชอบในการแก้ปัญหาพฤติกรรม รองลงมา คือ ไม่ได้รับการดูแล และเอาใจใส่ ขาดความรักความอบอุ่นจากครอบครัว และทุกฝ่ายขาดความร่วมมือกันในการช่วยเหลือและแก้ไขอย่างจริงจัง
- คำสำคัญ :** พฤติกรรมก้าวร้าว, สาเหตุพฤติกรรมก้าวร้าว

ABSTRACT: The purpose of this research was to study the causes of aggressive behaviors of the students in the educational opportunity extension schools under Buriram Educational Service Area Office 2. The scopes of the causes of the student were divided into 4 causes : students, family, school environment and social surroundings, classified by status and school sizes. The subjects were 80 school administrators and 332 teachers, selected by using the Table of Krejcie & Morgan, stratified random sampling, and simple random sampling, respectively. The research instrument was a questionnaire including check list, rating scale, and open-ended form with the discrimination index at least 1.75, and reliability of .9675. The collected data were analyzed by

percentage, mean, standard deviation and independent samples t-test. The results were as follows:

1. The opinions of the school administrators and teachers concerning the aggressive behaviors of students classified by status in overall were at moderate level. When considering each aspect, it was found that the cause from social environment was at a high level while the causes from family, school environment, and students were at moderate level, respectively.

2. The comparative analysis of the opinions of the school administrators and teachers concerning the aggressive behaviors of students, classified by status in overall was not different. When considering each aspect, it was found that the cause from social environment was statistically significant difference at .05 level. In contrast, the rest aspects were not different.

3. The comparative analysis of the opinions of the school administrators and teachers concerning the aggressive behaviors of students classified by the school sizes in overall and each aspect was not different.

4. The comments and suggestions of the school administrators and teachers concerning the aggressive behaviors of students showed that most of them think that the first cause was parents lacked awareness and responsibility in solving the problems, and the second cause was the students were lacked of care, love, and warmth from their family, and the relevant people lacked of the cooperation in the assistance and correcting seriously.

Keyword (s) : aggressive behaviors, the causes of aggressive behaviors.

บทนำ กระแสโลกาภิวัตน์ที่มาพร้อมกับวัฒนธรรมต่างชาติ กระบวนทัศน์ใหม่ที่เปลี่ยนแปลงไปกลายเป็นการแข่งขันแบบระบบเศรษฐกิจเสรีที่ใช้ความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือ ลักษณะของกระแสโลกาภิวัตน์ที่วุ่นวายก่อให้เกิดความได้เปรียบแก่ประเทศที่พัฒนาแล้ว และเกิดความเสียเปรียบกับประเทศที่ยังขาดการเตรียมพร้อมที่ต่อการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์ เป็นส่วนซึ่งสร้างปัญหาทั้งระบบให้กับสังคมไทย ซึ่งถูกกระทบอย่างรุนแรงจากกระแสวัตถุนิยมและวัฒนธรรมการบริโภค มีผลต่อคุณธรรม จริยธรรมของประชาชน จนเป็นปัญหาทางสังคมเป็นทวีคูณ จากข้อมูลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 มีความสนใจที่จะศึกษาถึงสาเหตุพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการบริหาร การพัฒนา การดำเนินงานการช่วยเหลือนักเรียน และการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ให้นักเรียนเป็นคนที่มีคุณภาพ และเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมในอนาคตต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสาเหตุพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบสาเหตุพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยจำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำนวน 412 คน แยกเป็น ผู้บริหาร 80 คน ครู 332 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 40 ข้อ และแบบสอบถามปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Independent Samples t-test

สรุปผลการวิจัย จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา สาเหตุพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เกี่ยวกับสาเหตุพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สาเหตุจากสภาพแวดล้อมทางสังคม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนสาเหตุจากสภาพทางครอบครัว สาเหตุจากสภาพในสถานศึกษา และสาเหตุจากตัวนักเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เกี่ยวกับสาเหตุพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง พบว่า มีความคิดเห็นโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สาเหตุจากสภาพแวดล้อมทางสังคม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เกี่ยวกับสาเหตุพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า มีความคิดเห็นทั้งโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

4. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เกี่ยวกับสาเหตุพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน มีความคิดเห็นจำนวนมากที่สุด คือ ผู้ปกครองขาดจิตสำนึก และความรับผิดชอบในการแก้ปัญหาพฤติกรรม รองลงมา คือ ไม่ได้รับการดูแล และเอาใจใส่ ขาดความรักความอบอุ่นจากครอบครัว และทุกฝ่ายขาดความร่วมมือกันในการช่วยเหลือและแก้ไขอย่างจริงจัง

อภิปรายผล

1. จากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เกี่ยวกับสาเหตุพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สาเหตุจากสภาพแวดล้อมทางสังคม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ส่วนสาเหตุจากสภาพทางครอบครัว สาเหตุจากสภาพในสถานศึกษา และสาเหตุจากตัวนักเรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า สภาพแวดล้อมทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ค่านิยม วัฒนธรรม การรับรู้ข่าวสาร การนำเสนอสื่อรูปแบบต่าง ๆ ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ สถานบริการที่มีอยู่ทั่วไป เขตที่อยู่อาศัย รวมถึงอิทธิพลทางการเมืองท้องถิ่น ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีผลกระทบโดยตรงต่อทัศนคติของกลุ่มวัยรุ่นให้เปลี่ยนแปลงไป กลุ่มวัยรุ่นมีลักษณะทางธรรมชาติที่พร้อมจะเอนเอียงอยู่แล้ว การเข้ากลุ่มเพื่อนจึงมีโอกาที่จะร่วมกันคิดสร้างวัฒนธรรมย่อยในกลุ่มของตนเองขึ้น เพื่อสร้างจุดเด่นให้กับตัววัยรุ่นเอง (นันทยา คงประพันธ์. 2543 : 17) วัยรุ่นหลายคนแยกตัวมาจากบ้าน จากครอบครัว เนื่องจากเหตุผลใดเหตุผลหนึ่ง เช่น เพื่อเข้ามาเรียนหนังสือและต้องมาพักอาศัยตามหอพักที่เปิดให้บริการแก่นักเรียน ทำให้มีอิสระในการใช้ชีวิต และใช้ชีวิตส่วนใหญ่กับเพื่อน สอดคล้องกับ สุรศักดิ์ คดีพงศาธาดา (2548 : 57) กล่าวว่า วัฒนาสังคมของชุมชนก็มีส่วนที่เป็นสาเหตุให้นักเรียนออกกลางคัน ไม่ว่าจะปัญหาเด็กวัยรุ่นมั่วสุมกันเป็นประจำ การได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมภายนอก และไม่มีแบบอย่างที่ดีในชุมชน ระดับการศึกษาของคนส่วนใหญ่ในชุมชนหรือชุมชนไม่มีกิจกรรมพัฒนาเยาวชน เช่น การฝึกอบรมอาชีพ การแข่งขันกีฬา หรือกลุ่มอาสาพัฒนา นอกจากนี้สภาพแวดล้อมในชุมชน เช่น กลิ่น เสียง ฝุ่นรบกวน ความพอเพียงของบริการด้านสาธารณสุข ในชุมชนมีสถานเริงรมย์ หรือร้านจำหน่ายสุรา บุหรี่ ตลอดจนทุกคนในชุมชนมีการมั่วสุมกับการพนันและยาเสพติด ปัจจัยเหล่านี้สามารถซึมซับเข้าไปในจิตใจของนักเรียนได้ที่ละน้อยจนเห็นเป็นรูปธรรม

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เกี่ยวกับสาเหตุพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง พบว่า มีความคิดเห็นโดยรวมไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สาเหตุจากสภาพแวดล้อมทางสังคม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า การที่นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าว มีสาเหตุมาจากอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนในชุมชนประพฤตินิสัย เสเพล เกร่ออันธพาล การลอกเลียนแบบบุคคลที่ชื่นชอบ หรือการรับรู้ข้อมูลที่ไม่เหมาะสมจากสื่อต่าง ๆ และได้รับการปลูกฝังแนวคิดที่ไม่ถูกต้องจากสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2529 : 668 - 674) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ อารยธรรมตะวันตก

สถานบริการ สื่อ เทคโนโลยี และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลทำให้จิตใจแข็งแกร่ง สร้างค่านิยมที่ผิดๆ นิยมความรุนแรงมากกว่าสันติวิธีจนกลายเป็นปัญหาเยาวชน ซึ่งสอดคล้องกับ นันทยา คงประพันธ์ (2543 : 22) ที่กล่าวว่า วัยรุ่นที่เข้าร่วมกลุ่ม ถ้าถูกชักชวนให้ไปเที่ยว ให้ไปรู้จักสถานบริการ หรือการชักชวนให้ทำกิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งเป็นช่วงวัยที่มีการถ่ายทอดทัศนคติ ค่านิยมของกลุ่มอันเป็นกระบวนการทางสังคมของกลุ่มที่พบในหมู่วัยรุ่น เพื่อให้สืบทอดลักษณะกลุ่มต่อไปเป็นทอด ๆ ดังนั้น โอกาสที่วัยรุ่นจะได้รับอิทธิพลของกลุ่มจึงมีค่อนข้างสูง เพราะถ้าวัยรุ่นมีการปฏิบัติมีค่านิยมและทัศนคติที่ต่างออกไปอาจถูกปฏิเสธจากกลุ่มอย่างแน่นอน วัยรุ่นนั้นเป็นวัยที่ต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เกี่ยวกับสาเหตุพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า มีความคิดเห็นทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหาร และครู เห็นว่าสาเหตุทั้ง 4 ด้านมีผลต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน อาจกล่าวได้ว่า พฤติกรรมของนักเรียนขึ้นอยู่กับกรอบเลี้ยงดูของบิดามารดา การไม่ยอมรับความเป็นตัวตนของนักเรียนเอง การเกิดความชินชาของครูกับพฤติกรรมไร้วินัยของนักเรียน และการซึมซับแบบอย่างที่ไม่ดีในสังคมเข้าไปในจิตใจของนักเรียนได้ทีละน้อยจนเห็นเป็นเรื่องปกติธรรมดาซึ่งสอดคล้องกับ ธนุศิลป์ ดวงแก้วงาม (2547 : 79-81) ได้กล่าวไว้ว่า ครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญที่สุดที่ทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัว เพื่อถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมประเพณีที่ต่างต่าง ๆ ค่านิยมที่ถูกต้อง สร้างทัศนคติในทางที่ดี ตลอดจนอุปนิสัยต่าง ๆ แก่สมาชิกในครอบครัว อันเป็นพื้นฐานที่ดีต่อการเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต การเลี้ยงดูแบบตามใจทำให้ไม่มีการแนะนำแนวทางที่ถูกต้องและเหมาะสม ทำให้เด็กบางคนก้าวร้าว ไม่เชื่อฟังใคร เอาแต่ใจตัว ชัดใจไม่ได้ และยิ่งอยู่ในวัยที่ให้ความสำคัญกับเพื่อน เพราะการคบเพื่อนและการเข้ากลุ่มเพื่อเป็นพัฒนาการทางสังคมตามธรรมชาติของวัยรุ่น เพื่อนจะมีอิทธิพลต่อวัยรุ่นมาก อาจเป็นเพราะว่าวัยรุ่นมีเวลาส่วนมากอยู่ที่โรงเรียนกับเพื่อนวัยเดียวกัน วัยรุ่นหลายคนแยกตัวมาจากบ้าน จากครอบครัวเนื่องจากเหตุผลใดเหตุผลหนึ่งทำให้มีอิสระในการใช้ชีวิตและแสดงออกโดยไม่สนใจใคร ซึ่งอาจขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของสังคมไทย

4. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เกี่ยวกับสาเหตุพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน มีความคิดเห็นจำนวนมากที่สุดคือ ผู้ปกครองขาดจิตสำนึกและความรับผิดชอบในการแก้ปัญหาพฤติกรรม รองลงมา ไม่ได้รับการดูแล และเอาใจใส่ขาดความรักความอบอุ่นจากครอบครัว และทุกฝ่ายขาดความร่วมมือกันในการช่วยเหลือและแก้ไขอย่างจริงจัง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ปกครองขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมวัยรุ่น เริ่มตั้งแต่การให้การอบรมเลี้ยงดูตั้งแต่วัยทารกจนถึงวัยรุ่นจำนวนสมาชิกครอบครัวมีมากเกินไปทำให้การเอาใจใส่ดูแลไม่ทั่วถึง ผู้ปกครองอาจจะไม่มีความคิดถึงการแก้ปัญหาพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัวเพราะต้องใช้เวลาในการทำงานเพื่อหารายได้มาจุนเจือครอบครัว บางครอบครัวพ่อแม่อาจมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เป็นแบบอย่างที่ไม่ดีอยู่แล้วจึงไม่ใส่ใจ ไม่ให้ความสำคัญ ไม่รับผิดชอบ และไม่สนใจที่จะแก้ปัญหาพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน หรืออีกเหตุผลหนึ่งคือ ผู้ปกครองคิดว่าพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนไม่ถือเป็นปัญหารุนแรงอะไรจึงไม่สนใจแก้ไขพฤติกรรม ซึ่งสอดคล้องกับ ธนุศิลป์ ดวงแก้วงาม (2547 : 79) ได้กล่าวไว้ว่า สถานภาพครอบครัว ส่วนใหญ่จะพบว่าครอบครัวที่พ่อแม่หย่าร้างมีผลให้วัยรุ่นไปเที่ยวสถานบริการเพราะต้องการเป็นที่ยอมรับของเพื่อน และรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจทำให้ไม่มีการแนะนำแนวทางที่ถูกต้องและเหมาะสม ทำให้เด็กเป็นคนก้าวร้าว ไม่เชื่อฟัง มีลักษณะเอาแต่ใจตัว ชัดใจไม่ได้ ดังนั้นจึงมักไม่เชื่อฟังพ่อแม่ หรือผู้ใหญ่ตักเตือน และยิ่งอยู่ในวัยที่ให้ความสำคัญกับเพื่อน จึงมักจะชักชวนกันออกไปเที่ยวอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จิราพร เขาว์ประยูร (2530 : 68) พบว่าในปัจจุบันความจำเป็นทางเศรษฐกิจของครอบครัว บิดามารดาต้องออกไปประกอบอาชีพนอกบ้าน ทำให้ไม่มีโอกาสพบปะพูดคุยและอบรมสั่งสอนลูก เด็กจะรู้สึกเหงา ขาดความอบอุ่นทางใจ จึงต้องแสวงหาความอบอุ่นทางใจนอกบ้าน การที่บิดามารดาและบุตรมีเวลาพบกันน้อยนี้ วัยรุ่นจะมีปัญหาและประพฤติน่าตำหนิได้ง่าย เพราะกว่าพ่อแม่จะรู้ว่าบุตรของตนมีปัญหาที่ยากที่จะแก้ไขเสียแล้ว และสอดคล้องกับ ปรีชา คัมภีร์ภรณ์ (2542 : 61) กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ การเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยหรือทอดทิ้งบุตร หมายถึง การที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองไม่สนใจอบรมเลี้ยงดูบุตร ปล่อยให้เด็กทำตามใจ ไม่มีการแนะนำแนวทางที่ถูกต้องและเหมาะสม ทำให้เด็กเป็นคนก้าวร้าว ชอบทะเลาะเบาะแว้ง ไม่เชื่อฟังใคร มีอารมณ์ไม่มั่นคง เด็กมักแสดงอาการเรียกร้องความสนใจจากผู้อื่นอยู่เสมอ เพราะเด็กขาดความรักความอบอุ่นและความสนใจจากพ่อแม่ และการอบรมเลี้ยงดูแบบทนุถนอมมากเกินไป เป็นลักษณะการปกป้อง ดูแลบุตรคล้ายกับว่าบุตรนั้นเป็นเด็กอยู่ตลอดเวลา จะคอยให้ความช่วยเหลือหรือแนะนำหรือทำให้เองจนเด็กไม่

สามารถแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ เด็กจะมีลักษณะเอาแต่ใจตัว ขัดใจไม่ได้ ไม่มีความคิดริเริ่มคอยฟังผู้อื่นอยู่เสมอ แก้ปัญหาหรือทำอะไรด้วยตนเองไม่ได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เกี่ยวกับสาเหตุพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน ด้านสาเหตุจากตัวนักเรียน คือ ควรส่งเสริมนักเรียนให้มีความมุ่งมั่นพัฒนาตนเอง ใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่อง มีวินัย มีความรับผิดชอบ และปฏิบัติตามหลักวิถีไทยภายใต้ระบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เลือกรูปแบบกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดให้ตามความรู้ความสามารถและความสมัครใจของตนเองมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างมีความสุข เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีน้ำใจนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่าง

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เกี่ยวกับสาเหตุพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน ด้านสาเหตุจากสภาพทางครอบครัว คือ ทำความเข้าใจกับผู้ปกครองในการให้การสนับสนุนร่วมมือกับผู้บริหาร ครู ชุมชน องค์กร และหน่วยงานต่าง ๆ หาแนวทางการดำเนินการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวอย่างจริงจัง เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เหมาะสม เป็นที่ปรึกษาและให้ความรักความอบอุ่นแก่สมาชิกในครอบครัว ให้คำแนะนำและตักเตือนด้านพฤติกรรมแก่สมาชิกในครอบครัวอย่างสม่ำเสมอ ปฏิบัติตนและส่งเสริมให้สมาชิกในครอบครัวดำรงชีวิตตามหลักวิถีไทยภายใต้ระบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เกี่ยวกับสาเหตุพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน ด้านสาเหตุจากสภาพในสถานศึกษา คือ ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้จัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัยผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมสนับสนุนจัดการอบรมคุณธรรม จริยธรรมและวินัยผู้เรียน ส่งเสริมสนับสนุนการทำงานแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียน ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างหลากหลายตามความสนใจ จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดประชุมผู้ปกครองเป็นระยะ ๆ จัดอบรมครูให้ความรู้เรื่องการแนะแนวให้คำปรึกษา และส่งเสริมสนับสนุนและบริหารงานในระบอบประชาธิปไตย ครูผู้สอน จัดทำแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และระเบียบวินัยผู้เรียนเสนอต่อผู้บริหาร และดำเนินการอย่างเป็นระบบ จัดการอบรมคุณธรรม จริยธรรม วินัยผู้เรียน และมีการติดตามวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่องให้ผู้เรียนทำงานแบบมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ตามโอกาสอย่างเหมาะสม จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างหลากหลายตามความสนใจ ความถนัด และความต้องการของผู้เรียน จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ พบปะ/ประชุมผู้ปกครองเป็นระยะ ๆ เพื่อรับทราบและรายงานพฤติกรรมผู้เรียนให้ทราบ และหาแนวทางป้องกันหรือส่งเสริมได้อย่างถูกต้องวิธี เข้ารับการอบรมและปรับเปลี่ยนทัศนคติ เทคนิควิธีในเรื่องการแนะแนวให้คำปรึกษา และอยู่ร่วมกันภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตย และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เสนอแนะหรือแสดงความคิดเห็นอย่างมีวิचारณญาณ เพื่อเป็นพื้นฐานในการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์นำไปสู่การอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

1.4 จากผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เกี่ยวกับสาเหตุพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียน ด้านสาเหตุจากสภาพแวดล้อมทางสังคม คือ การสนับสนุนร่วมมือกันระหว่างผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กร และหน่วยงานต่าง ๆ ในการหาแนวทางและวางแผนการดำเนินการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวอย่างจริงจัง ผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เหมาะสม รัฐควรมีมาตรการควบคุมการนำเสนอสื่อต่าง ๆ ในรูปแบบที่เหมาะสม และประชาสัมพันธ์โดยอาจใช้บุคคลที่เป็นที่ชื่นชอบของวัยรุ่นเป็นตัวอย่างเพื่อให้เกิดการเลียนแบบและสร้างทัศนคติที่ถูกต้องในการดำเนินชีวิต จัดหาบริการและสถานที่สำหรับนันทนาการหรือการพักผ่อน มีมาตรการทั้งการป้องกันและปราบปรามพฤติกรรมที่เกิดขึ้นอย่างเข้มงวด

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาสาเหตุพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส

ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยศึกษากับบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งหมด คือ ผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูที่ปรึกษา นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ

2.2 ควรมีการศึกษาทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับสาเหตุพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2

2.3 ควรมีการศึกษาทั้งในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับสาเหตุพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคู่กันอื่น ๆ หรือขยายพื้นที่เป็นระดับภาค และระดับประเทศต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กองสุขศึกษา. (2542). **แนวทางการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรตามสุขบัญญัติแห่งชาติในโรงเรียนมัธยมศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กันยา สุวรรณแสง. (2540). **จิตวิทยาทั่วไป**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : รวมสาสน์(1997).
- กานดา อมรเพชรกุล. (2540). **แนวทางการพัฒนาการบริหารงานปกครองนักเรียนในโรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ จังหวัดเชียงใหม่**. การค้นคว้าแบบอิสระ ศษ.ม. (วิจัยและพัฒนาการศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย.
- จิราพร เชาวน์ประยูร. (2530). **วัยรุ่นกับติสโก้ : ทัศนคติของกลุ่มผู้ปกครองและกลุ่มวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมสงเคราะห์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ชูชาติ สามารถกุล. (2550). **บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ถนัด ไบยา. (2544). **องค์กรทางสังคมและพัฒนาการความเป็นประชาคมตำบล : กรณีศึกษาตำบลเมืองจิ้ง กิ่งอำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน**. สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.
- ทรงพล ภูมิพัฒน์. (2541). **จิตวิทยาสังคม**. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยศรีปทุม. หน้า 221.
- ทองจันทร์ สังขเสนากุล. (2550). **บทบาทของครูในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ทีศนา แคมมณี. (2541). **การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : สมชายการพิมพ์.
- ธนูศิลป์ ดวงแก้วงาม ส.ต.ท. (2547). **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเที่ยวสถานบริการของวัยรุ่นในเขตอำเภอเมืองจังหวัดบุรีรัมย์**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- นลินี ศุภกรโกศัย. (2546). **การศึกษาทัศนวิสัยวัยรุ่นชายต่อพฤติกรรมการเที่ยวสถานบริการติสโก้ของเด็กนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย**. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.
- นันทยา คงประพันธ์. (2543). **การศึกษาพฤติกรรมและสาเหตุของการเที่ยวสถานเริงรมย์ของวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ประเทือง ภูมิภักทราคม. (2540). **การปรับพฤติกรรม : ทฤษฎีและการประยุกต์**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ประคอง กรรณสูตร. (2542). **สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ด่านสุทธาการพิมพ์.
- ประสาร ทิพย์ธารา. (2533). **พัฒนาการและการปรับตัวของวัยรุ่น**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. บุรีรัมย์ : สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปรีชา คัมภีร์ปรกรณ์. (2542). **พฤติกรรมวัยรุ่นที่เป็นปัญหา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมศาสตร์.
- ปรีชา วิทโคโต. (2540). **จิตวิทยากับพฤติกรรมวัยรุ่น**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมศาสตร์.
- พรพนทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. (2549). **จิตวิทยาครอบครัว**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระธรรมปิฎก. (2539). **วินัยเรื่องที่ใหญ่กว่าที่คิด**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

- พระราชวรมนี. (2541). **มองอเมริกันแก้ปัญหาไทย**. กรุงเทพฯ : ด้านสุทธาการพิมพ์.
- พิกุล สีหาพงษ์. (2546, มิถุนายน). “วัฒนธรรมสภาพแวดล้อมและค่านิยมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ความเป็นอยู่ และความสุขของผู้เรียน,” วารสารวิชาการ. 6(6) : 25.
- พิสิทธิ์ พานนท์. (2544). **การศึกษาวินัยของนักเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนะของผู้บริหาร ครู และนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สาขาการบริหารการศึกษา).
บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- พิมพ์พรรณ เทพสุเมธานนท์ และคนอื่น ๆ. (2541). **คู่มือมนุษย**. กรุงเทพฯ : ธรรมสภา.
- (2544). **ความรู้คู่คุณธรรม**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2529). **เอกสารสอนชุดวิชาจริยศึกษา (หน่วยที่ 1-5)**. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- (2545). **สถาบันที่เกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มเสี่ยง**. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- มะลิวัลย์ เฟิงประโคน. (2548). **พฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารและขวัญในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา).
บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- มณฑนา ไทยแท้. (2550). **กระบวนการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณธรรม และจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า ปทุมธานี**. ค้นเมื่อ 11 มิถุนายน 2552.
จาก <http://www.vcharkarn.com/vservice/showkratoo.php?Pid=3651>.
- มาชฤกษ์ ยิ่งเจริญ. (2543). **พฤติกรรมกาเปิดรับและความคิดเห็นของผู้ชมโทรทัศน์ ที่มีต่อ “รายงาน เหตุบ้านการเมือง”**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- มาลัยวัลย์ วงศ์ใหญ่ และคณะ. (2550). **การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐาน 8 ประการของนักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรดิตต์ ปีการศึกษา 2550**. ค้นเมื่อ 15 มิถุนายน 2552. จาก
<http://202.143.168.214/uttvc/malaiwan/test01.htm>
- รังสรรค์ แสงสุข และคนอื่น ๆ. (2544). **ความรู้คู่คุณธรรม**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2544). **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525**. พิมพ์ครั้งที่ 6.
กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- วิชัย กฤษกลาง. (2546). **การศึกษาปัญหาของปัจจัยแวดล้อมในการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (บริหารการศึกษา).
บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2540). **สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วินิรณี ทัศนะเทพ. (2549). **พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาคน**. บุรีรัมย์ : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วิสิทธิ์ คลังสิน. (2539). **การศึกษาสาเหตุการทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาอาชีวศึกษาประเภทช่างอุตสาหกรรม ในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม. (การบริหารอาชีวศึกษา) กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. อัดสำเนา.
- ศรีวรรณมา เจียรวัฒน์ชัย. (2539). “**บาทของครอบครัวกับการป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในเด็กและเยาวชน**,” **รวมบทความอวทยานิพนธ์ ปี 2539-2542**. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- สงวน สุทธิเลิศอรุณ. (2543). **พฤติกรรมกับการพัฒนาตน**. กรุงเทพฯ : อักษรภาพพิมพ์.
- สรายุทธ เสลารักษ์. (2544). **เจตคติผู้บริหารสถานศึกษาและครูอาจารย์โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีต่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา).
บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. (2545). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2545**. บุรีรัมย์ : สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์.

- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2543). **ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียน นักศึกษา พุทธศักราช 2543**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2535). **รายงานผลการวิจัย การออกกลางคันของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- (2540). **รายงานผลการวิจัย การออกกลางคันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. (2548). **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2548**. บุรีรัมย์ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3.
- สิทธิคำ คำนวณ. (2541). **บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุพัตรา สุภาพ. (2540). **สังคมวัฒนธรรมไทย ค่านิยม : ครอบครัว : ศาสนา : ประเพณี**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุรศักดิ์ คดีพิงศ์ธาดา. (2548). **ความคิดเห็นของครูต่อการออกกลางคันของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2544). **จิตวิทยาการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ด่านสุทธาการพิมพ์.
- สุวัฒนา เวชมานิตกุล. (2543). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างขวัญในการปฏิบัติงานกับพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครูสายผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). สกลนคร : สถาบันราชภัฏสกลนคร.
- อรุณี สารพิทักษ์. (2553). **แนวทางการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอเสตึก จังหวัดบุรีรัมย์**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- Bandura, A. (1977). **Social Learning Theory**. England Cliffs, N.J. : Prentice-Hall.
- Crawley, K.E. (1983, March). "Teacher and Student Perceptions with Regard to Classroom Condition, Procedures, and Student Behavior in Classes of Teachers Trained in Assertive Discipline Methods." **Dissertation Abstracts International**. 43 : 2840-A.
- Enciso, R.P. (2000). "Perceptions of Student Discipline : Viewpoints of Student, Teacher, and Administrators." **Masters Abstracts International**. 39 : 04.
- Hall, D.R. (1999). "Teacher Absenteeism : Its Relationship to Student Attendance, Student Discipline, and Student Productivity." **Dissertations Abstracts International**. 59 : 12A.
- Hoban, A.E. (1997). "The Effects of Prosocial Skills Training on Students with Discipline Problems." **Masters Abstracts International**. 36 : 01.
- Kagan, J. & Segal, J. (1992). **Psychology and Introduction**. New York : Harcourt Brace Jovanovich, Inc.
- Nardone, M.J. (1982, October). "A Comprehensive Group Treatment to Teach Self – Control to Impulsive/Aggressive Boys." **Dissertation Abstracts International**. 43(4) : 1251B.
- Pentz, M.A.W. (1980). "Assertion Training and Effects on Unassertive and Aggressive Adolescents." **Journal of Counselling Psychology**. 27(1) : 76-83.
- Rogers, E.M. (1972). **Communication Strategies for Family Planning**. New York : The Free Press.
- Sanders, K. (2001). "An Investigation of the Relationships among Locus of Control, Self Reported Behaviors and Discipline Referrals among Ninth Grade Students." **Dissertation Abstracts International**. 62 : 06A.

Zimbardo, P.G. & Gerrig, R.J. (1996). **Psychology and Life**. 4th ed. New York : Harper Collins College Publishers.